Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Una bruixa a Perafita

Perafita

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Sector central del terme municipal

Coordenades:

Latitud:	42.04225
Longitud:	2.10682
UTM Est (X):	426078
UTM Nord (Y):	4654853

Classificació

Número de fitxa	08160-126
Àmbit:	Patrimoni immaterial
Tipologia	Tradició oral
Estil / època:	Contemporani
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Obert
Ús actual:	Simbòlic
Titularitat	Pública
Autoria de la fitxa	Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa:	dc., 14/05/2008 - 02:00

Descripció

En una casa de Perafita va néixer una nena. Una dona va anar a veure-la als pocs dies d'haver nascut i exclamà:
- Oi! Que preciosa que és aquesta nena!
- Ja pots contar! - digué la mare -. Com tota la canalla quan són petits tots són molt macos.
És l'expressió que solen fer les mares quan els diuen aquestes coses.
La forastera li va preguntar com es deia la petita i la mare de la criatura li ho va dir.

Seguidament, la forastera va acaronar la recent nascuda tot advertint:
- Ja cal que vigilis molt de prop i tinguis molta cura d'aquest infant.
I en un posat molt seriós va sentenciar:
- És una criatura massa maca perquè visqui.
La mare de la criatura va replicar.
- Doncs bé l'he criada perquè visqui.
Després d'entaular una mica més de conversa la dona, tot acaronant i fent una delicada moxaina a la menuda, es va acomiadar de la mare i, quan passava per la porta, de nou va recomanar a la mare que sobretot no deixés en cap instant sola la filleta recent nascuda, ja que era una nena massa maca per poder viure.
La mare no va fer massa cabal de les paraules d'aquella dona, i va continuar tenint cura de la seva filla igual com feia amb els altres fills més grans que tenia. Algú li va dir:
- Mira, vés amb compte amb la teva filla. Aquella és una bruixa i igual t'ha bruixat la filleta, si és que li ha posat les mans al damunt, és clar.
La mare contestà:
- Mira, no em vinguis amb aquestes galimaties de bruixes, que la meva filla ha nascut per viure, tant se val si l'ha tocada aquella dona com qualsevol altra persona.
Al poc temps la nena va morir. Era un dia al matí quan la mare va atansar-se al bressol per donar l'esmorzar a la seva filla. Va comprovar que la nena ja no respirava. La predicció de la dona s'havia acomplert: aquella nena tan maca era morta.
Al cap d'un temps, un dia una germana seva, que era més gran, rebé l'encàrrec de la mare d'anar a comprar. Quan era a la botiga se li atansà una dona que li va dir:
- Ja saps que tenies una germana que va morir escanyada?
La nena va quedar molt sorpresa.
Llavors la xafardera li comentà:
- Així no saps que la teva germana va morir bruixada? La bruixa la va escanyar.
La nena quan va arribar a casa seva el primer que va preguntar a la mare fou si era veritat que la seva germana havia mort perquè la va escanyar la bruixa.
- Mira filla, la teva germana segurament va morir escanyada. Però no per la bruixa. Es va quedar lligada amb el llençol a l'entorn del coll i això la va ofegar. Això és tot.
La veu popular afirmava que això va ser fet per la bruixa, ja que li agradava molt fer trapelleries; com més en feia més contenta estava. Cada mal que donava li produïa una gran satisfacció, i si podia presentar una mort en els seus encontres amb el dimoni, aquest li concedia més protecció i li donava una mica més de poder per provocar més desastres i maltempsades en els llocs on passava.

Observacions:

El títol complert de la llegenda extret del llibre Bruixes a la Catalunya interior és "Una bruixa a Perafita i la mort de la nena".

Bibliografia

TORRES, Jordi (2002). Bruixes a la Catalunya interior. Farell.

